

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Διά τὴν Κρήτην ἑτησίᾳ Δρ. 12
" " " " " " " " 6
Διά τὴν Ἑλλάδα " " " " 14
" " " " " " " " 7
Διά τὴν Ἀμερικὴν Δολ. 4

Διὰ Ἑσπερίας, Δήμου, Μο-
νάς, Τραπεζίας, Λεύκας, καὶ
ἑξουσιάζουσα ἑτησίᾳ Δρ. 20

ΚΡΗΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΦΙΛΑΔΕΥΘΕΡΩΝ ΑΡΧΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΟΔΟΣ ΔΕΜΕΡΙΚ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΒΑΣ. ΚΑΛΑΓΙΑΚΗΣ

Τιμή ἑκάστου ἡμέρ. 2λπ. 8

ΠΟΥ ΤΕΙΝΟΥΝ

Τὸ κίνημα ἐκκροῦται ὁ
λέγερτος δὲ ἡ νέα Ἑλ-
λάς ὑπ' αὐτὸ χωρεῖ καὶ
ἡμέραν ἐπὶ τὸ ἀναλυ-
θὲν μέγα Ἔθνικόν ἔργον
Ὁ μεγαλεπήβολος Κυ-
βερνήτης μετὰ τοῦ θαύμη-
δору στολάρχου Παυλ.
Κουντουριώτου, ἀπελπι-
σθεὶς ἐπὶ τέλος νὰ ἴδῃ
τὴν ἐπίσημον Ἑλλάδα
κινουμένην πρὸς τὴν ὁ-
δὸν τοῦ καθήκοντος, ἐρ-
ριψε μόνος τὸν κῦβον
ὑπὲρ τῆς τύχης καὶ τῆς
δόξης τοῦ ἔθνους.

Αἱ βαρυνόμενοι διὰ τὴν
δύσκει τον εἰς προκήρυξιν
του πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν
λαὸν ἀποτελοῦσι ἐθνεγε-
τήριον δάδπισμα ὡς καὶ
εἰλεκτικὴ ὁμολογία τῆς
ἀκολουθητέρας ὑπ' αὐ-
τοῦ πολιτικῆς.

Ακριβῶς εἰς τὸ τελει-
οτάτον τοῦτο ὑπέραχος ὁ-
πως πάντοτε δὲν κρύπτε-
ται ὅτι καὶ μετέρχεται
μὲτα παραπλανητικῆς
Ἑθνικῆς ἔνδεσης.

Τὸν κατηγοροῦσαν ὡς
προδοτικὴν καὶ θιασώτην
πολιτικῆς ἢ ὁ σκοπὸς
ἄλλοθι τῆν ὑποστήριξιν
ἐθνικῶν συμφερόντων,
οἷτος δὲ εἰς ἀπάντησιν
δὲν μεταχειρίζεται ὑβρεῖς
ἀλλὰ ξυδτερά καὶ ἀναλυ-
τικώτατα θέτει τὰ πρᾶγμα-
τα εἰς τὴν θέσιν τῶν.

Οἱ ἐν Ἀθήναις ἰθύνον-
τες πρὸ τῆς τελευταίας
ταύτης ἀποκαλύψεως τῶν
πραγμάτων ἀδυνατοῦντες
νὰ συγκρατηθῶν πλεον
ἀπὸ τῆς μέγας συμφορῆς ἄ-
πολοθηθίσσης πολιτι-
κῆς παντοεισρόπως ἐργά-
ζονται ὅπως ἐπιτύχουν ἰ-
στω καὶ ἀπλῶν προσέγγι-
σιν με τὰς δυνάμεις τῆς
Ἀντάντ, πρὸς τὰς ὁποι-
ας πολυτρόπως διακηρύσ-
σονται αἱ φιλικώτεροι
τῶν διαθέσεων.

Νὰ ἐλπίσῃ κανεὶς ὅτι ἐν
ταῖς ἀνώτερος ἐνεργείαις
τῶν ὑπερπτεται ἡ μάλ-
λον ἀνομιολογία, εἰδὲ
κρινῆς μετάνοια καὶ ἀλη-
θῆς ἀντίληψις ὅτι ἐπιβάλ-
λεται εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸ
ταχύτερον νὰ ταχθῇ παρὰ
τὸ πλεῖστον τῶν δυνάμε-
ων ἐκείνων ἀφ' ὧν καὶ ἡ
μόνον τὸ ἔθνος ἀπεκδέχε-

ται τὴν σωτηρίαν του;
Ἄλλ' ἂν ἐπράγματι ὁ
προδανατολισμὸς αὐτὸς
ἐπιτελειαιερωτῶμεν εἶνε
αὐτοὶ οἱ ἀρμόδιοι ὅπως
καὶ ἐν τῇ πράξει ἐφαρμο-
δοῦν πολιτικὴν ἢν μέχρι
τῆς χθὲς κατηγόρουσαν ὡς
καταστρεπτικὴν διὰ τὰ
Ἑθνικὰ συμφέροντα;

Ἀλλὰ ἀνεξαρτήτως τού-
του εἶνε δυνατόν νὰ πι-
στεύσῃ κανεὶς ὅτι εἰλικρι-
νῶς μελετᾶται ἡ κατάστα-
σις αὐτὴ ὅταν ὅλοι αἱ
πράξεις τῆς ἐν Ἀθήναις
Κυβερνήσεως ἱσοῦν καὶ
κραυγάζουν περὶ προπα-
θειῶν διὰ τὴν διάσπασιν
τῆς Ἑθνικῆς ἐνότητος κα-
ταγγέλλοντες δημοσίᾳ ὡς
πατριδοκαπήλους τοὺς
ἀπὸ δύο ἐτῶν ἐπιμόνως
ἐπιδιώκοντας ἐκείνα τὰ ὁ-
ποῖα αὐτοὶ τόσον ἀργὰ
καὶ μετὰ τόσας ἐθνικῆς
συμφορῆς ὑποστηρίζου-
σι;

Ὅλοι λοιπὸν αἱ ἐνέ-
ργειαι καὶ ὅλοι αἱ διαβε-
βαιώσεις αἱ ὁποῖαι γίνον-
τα ἐν σπουδῇ καὶ ἀλλε-
παλλήλως πρὸς ὅλας τὰς
διευθύνσεις ἐνα καὶ μόνον
σκοπὸν ἔχουν νὰ παρα-
πλανήσουν τὸν Ἑλλη-
νικὸν λαὸν ἀπομακρύνοντες
τοῦτον ὅσον ἐνεστὶ τοῦ Με-
γάλου πολιτικοῦ τοῦ ὀνει-
ροπολάσαντος τὴν ἀνά-
στασιν τοῦ Ἑλληνισμοῦ
ἐπ' εὐκαιρία τῆς ἱστορι-
κῆς αὐτῆς περιόδου.

Ὁ προδοτικὸς πρῶτε νὰ
καταδειχθῇ. Ἴδου ὁ ἐν-
δόμηχος πόθος τῶν. Ἴ-
δου τὸ ζήτημα τῶν.

Ἀλλὰ εἰάν διὰ τοὺς μι-
κροπολιτικοὺς τῆς παλαι-
ᾶς ἐλοχῆς τὸ ἀνωτέρω ἀ-
ποτελεῖ μοναδικὸν ζήτη-
μα, διὰ τὸν Ἑλληνικὸν
λαὸν εἶνε ἄλλο.

Εἶνε τὸ ζήτημα τὸ πῶς
ἐπιβιβάζων ὁμοῦ αὐτὸς
μόνος τὴν Ἑθνικὴν του
τιμὴν.

Εἰς τὸ τοιοῦτον δὲ ἀ-
ποβλέπων δὲν ἀμφιδάκκο-
μεν ὅτι κωφεῶν εἰς τὰς
κραυγὰς τῶν δορυκόλακων
τοῦ παραλοκομματισμοῦ
μετὰ προθυμίας θὰ ταχθῇ
ὑπὸ τὴν σημαίαν ἐκείνου
ὁ ὁποῖος ἐγγυᾶται περισ-
σότερον παντὸς ἄλλου
τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἀρχα-
ίου Ἑθνικοῦ ἀγῶνος.

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

ΟΙ ΜΟΡΦΩΜΕΝΕΣ

Ἀποσπερίζομεν. Καθὼς
ἔρεεις, φίλε μου, εἰς τὰς συ-
ναναστροφὰς τῆς πόλεως
μας σπανίως ῥίπτονται στῆς
συζητήσεως τὴ χύτρα ζήτη-
ματα γενικοῦ ἐνδιαφέροντος
φιλοσοφικὰ, κοινωνιολογικὰ,
ἐπιστημονικὰ, πολιτικὰ.
Κ' εἰς τὴ χύτρα τὴ συζητη-
τῆς ἑσπερίδος μας ἔβραζε τὸ
συνειδησθέν χυδαῖο μαγεῖ
ρημα τῶν κολοκυθίων, τοῦ
περιβολίου τῆς κοινωνίας
Ρεθύμνης. Ἐστὶ λοιπὸν ὁ
Μινωίταρος τῆς συνομιλίας
μας ἐτροφέτο ἀπὸ δεσποινί-
δες, ἀνδρες καὶ γυναῖκες
τῆς μικροπόλεως μας. Τού-
το δὲν εἶνε μοναδικὸ φαινό-
μενο διὰ τὴν μικροτὴν ἀπὸ
τὰς 3 πόλεις τοῦ ἑκατομύ-
λιδος Βασιλείου τοῦ Μίνως.
Συμβαίνει ὅλους τοὺς μι-
κροσυνομασμοὺς καὶ τὰς ὑπὸ
ῥοαρες κοινωνίας.

Ἐπρόκειτο περὶ μᾶς κυ-
ρίας ὁπότε ὠπλείσθηκα καὶ
ἐγὼ με τὴν ἀφελίαν χιλίων
παιδίων Κ' ἐρώτησα ἂν εἶ-
ναι... μορφωμένη!

Μιὰ ὀξεῖα φωνὴ πρᾶερχο-
μένη ἀπὸ λόγγα κορμισοῦ
πλήντησε προθυμώτατα ἀπό-
λν—πολύμορφωμένα μάλι-
στα. Ἐρεῖ Γαλλικὰ καὶ μαν-
τολίνον!

Ὁ μαντολίνο... τὸ μαν-
ταλίνο πλεῖν ἢν ὄργανο χυ-
δαῖο ὑπέλαβε κάποια ἄλλοι
ὅλοι ἴππον τὴ γνώμην τῶν
στὸ ζήτημα: ἂν εἶνε ἢ ὄχι
μορφωμένη ἡ κυρία. Κ' ὁ
ὄμιλος ἐρέθη διαφερέμενος.

Ἀπὸ τῆ συζητησὶ ἐσυμπέ-
ρανα, ὅτι ἂν δὲ συμπίπταν
οἱ γνώμες τῶν γιὰ τὸ μορφο-
μένο ἢ ἀμόρφωτο τῆς κυ-
ρίας, δὲν εἶχον ὅμως διαφορε-
τικὲς ἀντιλήψεις διὰ τὴν ἐν-
νοίαν τῆς μορφώσεως γενι-
κῶς. Τὴ εἶνε μορφοῦσι γιὰ
μὴ γυναῖκα; Καὶ ποῖος δὲν
ἔρεει; Νὰ γνωρίζῃ γλῶσσας
ἔρεες, μουσικὴ καὶ χοροὺς!
ὄλο κ' ὄλο. Τότε μάλιστα,
εἶνε εὐπαρουσίαστῃ. Ἄξια
νὰ γίνῃ σύζυγος! Γαλλικὰ...
Ἀγγλικά... Πιόνο... Δὲν εἶ-
ναι μικρὸ πρᾶμα! Κ' εἰς τὴν
ἑσπέριν τὴν ἴδια ἀντίληψη
ἔχουνε. Γιὰ τὴν Ἀμερικὴν
δὲν ἔρεο. Δὲν ἀποκλείεται
ὄμως νὰ ἔχουν ἐκεῖ διαφορε-
τικὰς ἀντιλήψεις... πρακτι-

κώτερες, γιὰτὶ οἱ ἀνθρώποι
τοῦ κόσμου ἐκείνου εἶνε πε-
λοῖοι καὶ πρακτικώτεροι, λέγει
Παρουσιαστικὰν καὶ μερικοὶ
σοφοὶ καθὼς ὁ Σπένσερ ὁ
Τολστόν καὶ ἄλλοι με διαφο-
ρετικὰς ἰδέας καὶ ὑποστήριξαν
ὅτι ἡ γυναῖκα πρῶτε νὰ λά-
βῃ μιὰ μορφοῦσι πρακτικὴν,
ἐπιστημονικὴν, νὰ ἀποβάλῃ
τὰς προστυχῆς προλήψεις,
ποὺ μολύνουν τοὺς ἀμόρφο-
τούς ἐγκεφάλους, νὰ ἐννοήσῃ
τὰ γύρω καὶ ἐντὸς τῆς ζωῆς
μυστήρια, ἀνευ τῆς γνώσε-
ως τῶν ὁποίων δὲν ἡμπο-
ροῦν νὰ ἐννοηθοῦν παρὰ κτή-
νη, νὰ γνωρίσῃ τὸν τρόπον
τῆς ἀνατροφῆς τῶν παιδίων
τῆς, διὰτὶ ἀλλοιότῃκα δὲν ἡ-
μπορεῖ νὰ γίνῃ μητέρα, νὰ ἀ-
ποκτήσῃ τέλος πάντων μιὰ τέ-
τα μορφοῦση, ποὺ νὰ ἡμπο-
ρῇ νὰ ὑπερψανέσεται καὶ
νὰ διακοίνεταὶ ἀπὸ τὰ ἄλλο-
γα καὶ ὄχι μόνον γιὰ τὴ
μορφοῦ τῆς ἀλλὰ καὶ γιὰ τὸ
πνεῦμά της. Εἰς δευτερεύον-
σα δὲ μοῖρα ἔθεκαν τὴν ἐπι-
δεκτικὴν μορφοῦσι, ποὺ λαμ-
βάνουν σήμερα οἱ γυναῖκες.
Οἱ κύριοι αὐτοὶ ἡμπορεῖ νὰ
ἦσαν σοφοὶ καθὼς τὰ ἄλλα
Γιὰ τὸ ὄμοιο τὸ ζήτημα μᾶς
εἶπεν ἀπολαύστατα ἕνα σω-
ρὸ ἡλιθιότητες.

Καθ' ἕνα Γαλλικὰ, Ἀγγλι-
κὰ καὶ πιόνο!

Τι, πῶς θὰ φαντάζεται
ἡ γυναῖκα τὸ σύμπαν γιουμά-
το ἀπὸ πνεύματα; Τι, πῶς
θὰ πιστεύῃ, σάν μορὸ, στοῖς
μάγους Κ' εἰς τῆς μαγείας;
πῶς ἀπὸ ἀγάθεια θὰ δοκοφο-
νεῖ σωματικὰ, πνευματικὰ καὶ
ἠθικὰ τὰ ὄντάρια ποὺ με λύ-
πη τῆς θὰ γεννήσῃ;

Καθ' ἕνας γλῶσσας, χορὸς
καὶ μουσικὴ!

Γ. Κουντουρός

ΣΥΛΛΑΛΗΤΗΡΙΟΝ
ΡΕΘΥΜΝΗΣ

Η ΣΥΡΤΟΝ ΤΟΥ ΠΑΡΟΟΥΣ

Μεγαλοπρεπέστατον καὶ ἐ-
πιβολτικώτατον διοργανώθη-
ἐν τῇ πόλει μας τὴν παρελ-
θούσαν Παρασκευὴν τὸ προ-
αγγελθέν πάνδημον συλλαλη-
τήριον πρὸς ἐκφράσιν τῆς
ἐμπιστοσύνης τοῦ λαοῦ Ρε-
θύμνης πρὸς τὴν νέαν Κυ-
βέρνησιν. Ἀπὸ πρῶτας ἤρχι-
σαν εἰσερχόμενοι πύκνοι ὄμι-

λοι χωρικών οἵτινες ζητω-
κραυγάζοντες καὶ πυροβο-
λοῦντες διέσχισον τὰς ὁδοὺς
κατευθυνόμενοι εἰς τὴν πλα-
τείαν τοῦ Διοικητηρίου ἐνθα
θὰ ἐγίνετο τὸ συλλαλητήρι-
ον. Οἱ ἑξ' Ἀμαρίου —περὶ
τοὺς 600 ἐξ' ὧν πολλοὶ ἐνο-
πλοὶ— εἰσῆλθον ὑπὸ τὴν
ἡγεσίαν τοῦ κ. Ἀνδρεαδάκι
πολιτενομένου καὶ τῶν νεα-
ρῶν ἑξ' Ἀμαρίου ἐπιστημό-
νων Σ. Σκορδύλη, Ἀποστ.
Κατ' ἰσοκὴ καὶ Γ. Φραγγι-
τάκη ἰατρῶν καὶ ἄλλων τι-
νῶν ὄπλαρχηγῶν. Οἱ ἐκ Μυ-
λοποτάμου περὶ τοὺς 200
κατέβησαν ὑπὸ τοὺς κ. κ.
Σπανδάγον ἰατρῶν, Κυδωνί-
αν καὶ Ἀθ. Σκουλάν. Πολυ-
πλήθεστοροι —περὶ τοὺς
1000 ἐξ' ὧν οἱ περισσότεροι
ἐνοπλοὶ— κατέβησαν ἐκ
τῆς ἐπαρχίας Ρεθύμνης ἡγον
μένων τῶν ὄπλαρχηγῶν κ.
Γαροῦ Γαλεροῦ, Χ. Κελαϊ-
δῆ, Ἐστ. Παπαδάκη κ. λ.
Ἐξ' Ἀγίου Βασιλείου δὲν
ἦλθον, μὴ εἰδοποιηθέντων
τῶν ἐκεῖ ἐγκαίρως καὶ διορ-
γανωσάντων εἰς Σπῆλα ἰδιαί-
τερον συλλαλητήριον. Μόλις
δὲ περὶ τὸ ἑσπέρας, μετὰ τὸ
ἐκεῖ συλλαλητήριον κατέβη-
σαν τινὲς ὑπὸ τοὺς κ. κ.
Στυλ. Φωτῆκην ἑκπαιδευτὸν,
Σπυρ. Βολουδάκην Μιχ. Πα-
παδάκην ἰατροῦς, καὶ πολ-
λοὺς ἄλλους προύχοντας
τῆς ἐπαρχίας.

Η ΦΡΕΝΗΤΙΣ

Τὸ συρρέαν παντοχόθεν
πλήθος, ἡγουμένων λαδά-
ρων καὶ σημαίων παρηύλα-
νε τῶν κεντρικώτερον ὁδῶν
ζητωκραυγάζον φρενητιω-
δῶς καὶ πυροβολοῦν ἀδικό-
πως καὶ κατευθύνετο εἰς τὸν
τόπον τοῦ συλλαλητηρίου.

— Ζῆτω ὁ Βενιζέλος
μας.

— Ζῆτω ὁ Κουντουριώτης
μας.

Ἦσαν αἱ ἀειεπιτητοὶ κραυ-
γαὶ τοῦ πλήθους, τὸ ἐπ' ἐν
παρουσίᾳ μιαν συγκινητι-
κὴν εἰκόνα. Ἐρόντες με κα-
τήσπρα μαλὶν, παλαίμαχοι
τῶν λευκῶν ὀρέων καὶ τῆς
Ἰῶνης, νέοι πολεμιστὰὶ τῶν
τελευταίων πολέμων, νεανί-
σκι ποὺ ἐνοπώθησαν τὴ φλόγα
νὰ ἀνάβῃ μέσα τοὺς, ὅλοι αὐ-
τοὶ ἀδελφωμένοι με τὰ ἀγα-

